

**Akademiska skolan
Nacka**

**Caisa Holm, Danderyd
Ann-Christin Nygren, Sollentuna
Veckorna 6 och 7, 2016**

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	5
<i>Sammanfattande slutsats</i>	5
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	6
MÅLOMRÅDEN	7
<i>Normer och värden</i>	7
<i>Kunskaper</i>	9
<i>Ansvar och inflytande för elever</i>	14
<i>Bedömning och betyg</i>	16
<i>Rektors ansvar</i>	18
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	21
REFERENSER	21

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.danderyd.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Akademiska skolan
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Fristående: ägare Frihab AB
Årskurser	F-8 (från ht 16/17 F-9)
Ev. profil på skolan.	

Statistik

Antal elever:	114
Antal lärare	13
Hur många av dessa är legitimerade?	10 (1 lärare väntar på legitimation)
Antal personal i fritidshem.	4
Hur många av dessa är utbildade fritidspedagoger/lärare mot fritidshem?	Utbildade fritidspedagoger/lärare mot fritidshem saknas. 1 fritidsledare och 1 barnskötare
Hur många avdelningar och hur många elever per avdelning?	3 avdelningar/15 elever per avdelning
Antal personal i förskoleklass.	2
Hur många av dessa är legitimerade?	Legitimerad personal saknas
Antal specialpedagoger/speciallärare.	1 som anlitas via PR-Vård efter behov
Antal skolledare	1 rektor, 1 biträdande rektor deltid

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	1 arbetslag, leds av biträdande rektor Ledningsgrupp består av rektor, biträdande rektor, huvudman och förskolechef
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	skolsköterska, skolläkare, skolkurator, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare som anlitas via PR-Vård Elevhälsa.
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	Förskoleklassen har klassrum i samma byggnad som resten av skolan. Vissa dagar har förskoleklassen besök av lärare i svenska och matematik. De har också musik med eleverna i åk 1-3. Äter pedagogisk lunch tillsammans med skolan. Gör utflykter tillsammans med åk 1-3.

OBSERVATIONENS METOD

Vår observation på Akademiska skolan i Fisksätra genomförs under vecka 6, 8/2-12/2 2016. Den första dagen på skolan träffar vi rektor för ett inledande samtal. Under observationens andra dag intervjuar vi skolans huvudman. Vi tar också del av skolans olika dokument såsom *Plan för det systematiska kvalitetsarbetet* och *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.

Vi besöker lektioner i alla klasser och de flesta ämnen med undantag av Hem-och konsumentkunskap samt Trä-och metallslöjd där ingen undervisning är utlagd på schemat under vårterminen 2016. Läraren i Bild och Textslöjd gör vid vår observation sin andra arbetsvecka på skolan och vi väljer att inte besöka lektionerna.

Vi besöker fritidshemmets lokaler, samtalar med personal och följer några aktiviteter.

Vi intervjuar under veckan:

- Rektor
- Biträdande rektor
- Akademiska skolans huvudman
- Specialpedagog
- Skolsköterska
- Skolläkare
- Skolkurator
- 6 lärare åk 1-6
- 1 lärare i förskoleklass och fritidshem
- 9 elever i Elevrådet

Rektor bokar tid för intervju med huvudman och ger oss tiden för Elevrådet. Vi får också information från rektor när skolsköterska, skolläkar, skolkurator och specialpedagog finns på skolan under observationsveckan. Vi söker själva upp personalen och bokar intervjutider.

Vi samtalar med:

- Cirka 10 lärare
- 1 resurs- och fritidshemspersonal
- Cirka 20 elever

Samtalen sker i samband med lektionsbesök, luncher och på raster.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Akademiska skolan startades i augusti 2014 av skolans rektor tillsammans med skolans huvudman. Skolans grundtanke är att alla barn har potential att nå skolframgång oavsett socioekonomisk bakgrund om man erbjuder de rätta förutsättningarna för att nå toppresultat. Höga förväntningar från skickliga lärare, god arbetsmiljö och tydligt pedagogiskt ledarskap är nyckelord för verksamheten. "Great education transforms lives." Skolans mål är att alla elever skall klara sin skolgång till hundra procent och lämna åk 9 med betyg i alla ämnen.

Skolan har ämnesundervisning från åk 1 och undervisningen bedrivs i små klasser av behöriga och skickliga lärare. Arbetsklimatet präglas i hög grad av god arbetsro som gynnar elevernas lärande. Stor vikt läggs vid språkutvecklande arbetssätt, god läsförmåga, matematik och gott uppförande.

Skolan behöver utveckla arbetssätt där eleverna görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Skolan behöver också arbeta fram och förankra rutiner för att utveckla skolans arbete med bedömning och betyg så att eleverna gradvis får öva sin förmåga till att bedöma sina egna resultat och skolans bedömning säkras till att vara likvärdig, allsidig och rättssäker.

För att möta en växande skolas behov och utmaningar behöver det påbörjade arbetet med strukturer för EHT:s förebyggande arbete samt olika ansvarsområden i verksamheten färdigställas och förankras.

Starka sidor

- God arbetsro för eleverna genom kompetenta, engagerade lärare som arbetar utifrån ett gemensamt förhållningssätt samt undervisning i klasser om max 20 elever/klass. Normer och värden sid 7
- Skolledningens vision om att skapa en skola där alla elever skall lyckas med sin utbildning oavsett bakgrund, som tydligt syns i skolans verksamhet. Normer och värden sid 7
- Den höga pedagogiska och didaktiska nivån på undervisningen utifrån ämneslärares specifika kunskaper inom sina ämnen. Kunskaper sid 9

Förbättringsområden

- Utveckla arbetssätt där eleverna ges möjlighet att tillsammans med lärarna planera och utvärdera undervisningen. Ansvar och inflytande sid 14
- Utveckla och förankra rutiner för skolans arbete med bedömning och betyg, där eleverna gradvis får öva sin förmåga att bedöma sina egna resultat. Bedömning och betyg sid 16
- Ett fortsatt arbete för att möta en växande skolas behov, till exempel med att ta fram och förankra rutiner för EHT,s förebyggande arbete samt för olika former av ansvarsfördelning. Rektors ansvar sid 17

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Akademiska skolan är en mångkulturell skola som drivs med inspiration från amerikanska KIPP-skolor. Modellen från KIPP innebär att alla barn kan lyckas i sina studier och i livet om de bara får rätt uppbackning utifrån sina egna förutsättningar. Grundidén bygger på studiero, höga kunskapsmål och elevernas karaktärsutveckling. Den kompetenta ämnesläraren är en given nyckelperson i detta sammanhang.

Skolan har för detta läsår prioriterat tre utvecklingsområden:

1. Elevernas sju personliga kompetenser
2. Språkutveckling i svenska
3. Extra matematiksatsning

Arbetet med sju olika personliga kompetenser håller på att implementeras i verksamheten. Meningen är att dessa egenskaper ska främja elevernas lärande och sociala utveckling. De sju egenskaperna är nyfikenhet, optimism, uthållighet, självbehärskning, entusiasm, empati och ödmjukhet. "Träning av dessa egenskaper ska genomsyra den dagliga verksamheten på skolan." Dessa egenskaper finns nedskrivna på väggen i de flesta klassrum med en enklare förklaring vad orden betyder. Exempelvis Empati: "Att du förstår att vi är olika och att dessa olikheter måste få existera" eller Optimism: "Att du tror att du kan lyckas med vad än du tar dig för och att framtiden har betydelse."

Dessa egenskaper tas enligt rektor regelbundet upp på mentorstid samt på den, för alla elever gemensamma morgonsamling, som rektor håller i varje måndag morgon. Syftet med karaktärsorden är att eleverna tränas i att reflektera över och arbeta med sina egna styrkor och att de lär känna sig själva som lärande individer. Eleverna lär sig också att ta konsekvenser av sitt handlande. Vid vårt besök ser och hör vi hur rektor leder morgonsamlingen genom att spela piano och sjunga tillsammans med eleverna samt samtala runt veckans egenskapsord. Stämningen är lugn och tillåtande.

Skolan har schemabrytande temadagar en till två gånger per termin kring värdegrundsfrågor som på skolan kallas *likabehandlingsdagar*. På dessa dagar får eleverna arbeta i tvärgrupper och skolan tar in organisationer utifrån som inspiration. Skolan samarbetar bland annat med *BRIS* (Barnens Rätt I Samhälle) och *Kvinna till Kvinna* (en religiöst, etniskt och politiskt obunden organisation vars uppdrag är att stödja kvinnor i krig och konflikter).

Under höstterminen 2015 inbjöds skolans föräldragrupp till att svara på en trygghetsenkät. I skolans utvärdering av resultatet på enkäten läser vi: "Det är svårt att få föräldrar att svara på enkäten och att resultatet därför inte gett något rättvisande utfall." Det går ändå att se att några elever upplevt att de saknar kamrater på skolan och upplever sig som mobbade. Utifrån boken *Gruppen som grogrund* och TV-serien *Morgans Mission* (Sveriges Television hösten 2015) arbetar skolan förebyggande mot mobbning.

Skolan arbetar också för att det skall vara hög vuxentäthet i korridorerna. Antalet rastvakter kommer att utökas enligt rektor från tre till fyra personer. Under vår observationsvecka ser vi lärare och rektor i korridorerna under raster och i början och slutet av skoldagen.

Förhållningssätt

Skolans ledning har besökt KIPP-skolor i New York för att studera på nära håll hur man arbetar med elevernas personliga kompetenser. Under utbildningsdagar har hela personalen fått lära sig vilket förhållningssätt gentemot eleverna som skall vara gemensamt för alla lärare på skolan. Lärare skall vara goda förebilder för eleverna.

Elever vi ser i korridorer och klassrum hälsar på vuxna de möter. Några kommer och tar i hand och säger sina namn. Vi ser hur vuxna och elever bemöter varandra på ett respektfullt sätt. I klassrummen påminner lärarna eleverna om att hjälpas åt och att inte kommentera varandras beteende. Vi hör lärare berätta att de målmedvetet har arbetat med elevernas förhållningssätt mot varandra och att arbetet under likabehandlingsdagarna har stor betydelse för klimatet på skolan.

Arbetsklimat för elever

Tanken är att man genom att utveckla elevernas personliga kompetenser samtidigt bidrar till att skapa god arbetsro i klassrummet. Även alla kringutrymmen ska ses som förlängningar av klassrummet och skolan har skapat gemensamma ordningsregler som finns uppsatta i några av klassrummen. Matsalsreglerna sitter på dörren till matsalen.

Klasserna är små och det råder en bra arbetsro på lektionerna. Eleverna räcker upp handen när läraren ställer en fråga och varje lektionsinnehåll syns på tavlan med start- och sluttid. Eleverna står upp vid sina bänkar när lektionen börjar och slutar. Vi hör att lärarna frågar eleverna efter avslutad lektion: "Vad har vi lärt oss under denna lektion?"

Eleverna samlas i matsalen varje morgon där de också får äta frukost. Alla elever har rast samtidigt och vuxna är närvarande på uterasterna.

Akademiska skolan har en omfattande krisplan och rutiner för klagomålshantering. Det finns också en plan för diskriminering och kränkande behandling.

Bedömning i text

Skolans värdegrundsarbete grundar sig på KIPP: s modell som syns i stora delar av verksamheten. Det finns en gemensam och förankrad syn bland personalen och eleverna. Arbetet med att utveckla de sju karaktärskompetenser hjälper till i elevernas sociala utveckling.

Skolans arbete med värdegrundsfrågor på de schemabrytande *likabehandlingsdagarna* ger möjlighet till att till stora delar skapa en förankrad och gemensam syn på värdegrunden bland eleverna.

Förhållningssättet är till stora delar respektfullt bland alla som arbetar i skolan och vi ser att lärarnas gemensamma, professionella förhållningssätt med utåtagerande elever fungerar väl.

Arbetsklimatet för elever präglas i hög grad av god arbetsro som bidrar till elevernas lärande. När eleverna har rast samtidigt skapas en återkommande, daglig struktur som gynnar alla elever.

Bedömning enligt skala¹

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Skolan har ändamålsenliga lokaler för att bedriva undervisning i alla ämnen. Det finns åtta klassrum med tillhörande grupprum, lokal för fritidshem, NO-sal med dragskåp, egen idrottshall och fotbollsplan samt utrustad sal för hem- och konsumentkunskap. Skolledningen anser att en förutsättning för att lyckas som skola är välutbildade och engagerade lärare. Av skolans tretton lärare har tio lärarlegitimation (en lärare väntar på sin lärarlegitimation från Skolverket). Skolan har anställt en extra lärare i svenska för att kunna arbeta mer systematiskt med språkutveckling, vilket tillsammans med matematik är ett återkommande prioriterat utvecklingsområde på skolan. Varje årskurs har egen mentor som träffar sin klass varje morgon. På måndagar inleds den nya skolveckan med en gemensam samling i matsalen.

Förskoleklassen arbetar enligt *Bornholmsmodellen* för att ge skolförberedande och språkutvecklande läsundervisning inför åk 1. Varje morgon inleds med högläsning för alla elever. Även matematik med sifferkännedom och matematiska former ingår i förskoleklassens undervisning.

Skolan tillämpar ämnesundervisning från åk 1 för att barnen ska få kvalitativ undervisning av utbildade lärare som är specialister inom sitt ämne. Skolan har i samtliga ämnen investerat i nya läromedel som utgår från läroplanen. Eleverna har en egen förvaringslåda i ämnesklassrummet där de kan förvara sitt material i det aktuella ämnet.

1.0 ¹ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Från och med höstterminen 2015 använder skolan Schoolsoft för närvarorapportering, kursplaner och kunskapsmatriser. Här informeras om läxor, provresultat och betyg. Det är också en kommunikationslänk mellan hemmet och skolan.

Innehåll och mål för lektionerna finns uppskrivet i klassrummen. Vi ser hur lärare inleder undervisningen med att muntligt berätta vad eleverna skall arbeta med och vad de skall lära sig under lektionen.

Stora delar av den undervisning vi tar del av bygger på individuellt arbete. Under lektionsbesök ser vi också hur lärare uppmuntrar eleverna till samarbete och att elevernas platser är valda utifrån syften som att elever behöver lära känna varandra och träna sig i att arbeta tillsammans. Vi besöker en lektion i engelska för åk 7-8 där eleverna får i uppgift att i grupper planera en lektion med muntliga aktiviteter.

Schemat är ofta upplagt för längre arbetspass med rast emellan. De flesta lektioner vi besöker har planering med mål väl synligt på tavlan. Vi hör lärare berätta för eleverna hur lång tid varje moment får ta innan läraren bryter arbetet för nästa moment.

Vi ser flera exempel på språkutvecklande arbetsätt, dvs att läraren förklarar varje nytt begrepp och skriver orden på tavlan med en enklare förklaring. Vi ser också att lärarna ritar tankekartor och förklarar orden med hjälp av synonymer. Lärare använder även Smartboard för att ta upp olika ämnesspecifika begrepp. För att träna läsförmågan läser alla elever individuellt varje morgon. Då finns också möjlighet för lärarna att lyssna på enskilda elevers läsning och samtala om texten.

Samtliga av skolans elever följer kursplanen för Svenska som andra språk (SVA). Vi besöker en lektion i svenska för åk 7-8 och får ta del av planeringen som delas med eleverna. I planeringen finns tidsperiod för arbetet, uppgifter, förmågor som tränas och matris för aktuella kunskapskrav från läroplanen. Planeringen innehåller också en checklista på det färdiga arbetets förväntade innehåll och instruktioner till utförande.

I åk 1 undervisar två lärare samtidigt i svenska och det finns tillgång till två klassrum för undervisningen. Vi ser en lektion där eleverna delas in i två grupper. Båda lektionssalarna används. I det ena klassrummet arbetar eleverna med bokstavsträning i sina arbetsböcker och läraren går runt och hjälper de elever som behöver stöd. Det är lugnt i gruppen med stillsam musik i bakgrunden. I det intilliggande klassrummet har eleverna samlats kring ett arbetsbord. Gruppen läser en text och skriver kortare texter. Läraren stödjer eleverna med frågor, uppmaningar och samtal. Även här är det lugnt i gruppen under arbetet med uppgifterna.

Åk 2 har matematik med konkret material i form av låtsaspengar, både mynt och sedlar. Målet för lektionen står på Smartboard: "Dela upp tal i 100-tal, 10-tal och ental." Eleverna får träna tiokamrater. I matematiksalen finns inplastat visuellt stöd med olika matematiska begrepp med förklaringar på väggen, vilket gynnar alla elever. Det råder en god arbetsro i klassen.

På idrottslektionen i skolans egen idrottshall med all behövlig utrustning en trappa ner har åk 7 och 8 redskapsgymnastik med komplexa rörelser. Läraren berättar vad lektionen kommer att innehålla samt instruktioner för arbetet. Eleverna görs delaktiga och får hjälpa till att plocka fram material. Musikundervisningen hålls i skolans matsal där det bland annat finns piano,

gitarrer, keyboards och rytminstrument. Eleverna deltar med engagemang och vi hör hur klasser sjunger sånger på svenska och engelska.

I NO- salen finns adekvat utrustning för undervisning i naturvetenskapliga ämnen. Arbetsro råder på lektioner vi besöker i NO. Läraren förklarar begrepp och alla svåra ord och eleverna arbetar på olika sätt både praktiskt och teoretiskt.

Skolan har ett eget bibliotek som är under uppbyggnad. Biblioteket används också som ett mötesrum för t.ex Elevrådet.

Varje sommar anordnas en frivillig *Sommarskola* där elever som hör till Akademiska skolan får extra undervisning i svenska, engelska och matematik.

Modern teknik

SO-sal och NO-sal finns Smartboards. Under vår observationsvecka ser vi hur dessa används till olika genomgångar samt till kortare undervisningsfilmer. Under lektioner delas datorer ut av läraren och dessa används till olika typer av uppgifter och pedagogiska träningspel.

Eleverna i åk 7-8 och eleverna i Förberedelseklass har tillgång till egna datorer och lärplattor. Skolan har datorregler som skrivs under av elev och vårdnadshavare när eleven får tillgång till egen dator. Vi besöker en lektion i svenska i åk 7-8. Eleverna skriver texter och arbetar med kamratrespons med datorn som redskap. Elever berättar att de använder Google Drive och delar dokument med läraren. I förberedelseklassens klassrum finns elevdatorer och projektor. Vi ser hur datorerna används till att söka översättningar på ord från modersmålet till svenska.

Hur fritidshemmet arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande samt en meningsfull fritid

På fritidshemmet går cirka 46 barn från åk F-3. Förskoleklass har sin egen fritidsavdelning och är i förskoleklassens lokal med tillgång till bland annat spel, pussel och material för skapande. Fritidshemmet för åk 1-3 har två rum för verksamheten. Möbleringen är spartansk och det är glest med material i hyllorna. Förutom fritidsrummen används skolans specialsalar såsom idrottshall, bildsal/slöjdsal och hemkunskapssal till aktiviteter. Aktiviteterna planeras av personalen och alla elever skall vara med och prova på.

Det finns nedskrivna rutiner för fritidshemmet där tider och aktivitetsschema finns att läsa. Rektor berättar att hon regelbundet har planering med personalen på fritids och att hon ser att kopplingen mellan läroplan och fritidshemmet behöver utvecklas. Under skoldagen finns fritidspersonal med i skolan som extra resurs för åk F-3.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Elevhälsopersonal kommer från PR Vård. Skolsköterska arbetar en dag i veckan och skolläkare kommer en gång i månaden. Specialpedagogen, som också kommer från PR Vård, är på skolan cirka en dag i veckan och mer vid behov. Enligt specialpedagogen träffas Elevhälsoteamet en gång i månaden för att diskutera elevernas studieresultat och pedagogiska utredningar. Under vår observationsvecka har Elevhälsoteamet inget möte på grund av sjukdom. Skolan har anställt en specialpedagog som börjar sin tjänstgöring höstterminen 2016.

Enligt lärare vi samtalat med diskuteras elevärenden dagligen i det gemensamma arbetsrummet och vid lärarmöten. Eleverna har ofta mycket skiftande bakgrund och kunskaper i det svenska språket. Alla lärare känner till de elever som av olika anledningar bör uppmärksammas, vilket är möjligt på grund av de små klasserna.

Specialpedagogen gör olika tester klassvis och med enskilda elever för att säkerställa att alla elever får det stöd de behöver för att klara läroplanens mål. Vid behov gör hon observationer i åk 1 och 2. Specialpedagogen gör även olika visuella tester som visar elevernas förmåga att hitta mönster och hur korttidsminnet fungerar. Hon testar även läshastighet hos alla elever och ser till att de som behöver får extra lästräning.

Inför EHT-mötet gör rektor en prioriteringslista för specialpedagogen där de elever som behöver mest stöd prioriteras gällande åtgärder. Specialpedagogen gör vidare kartläggningar inför eventuellt åtgärdsprogram där elevernas bakgrund, ämneskunskaper, information från eleven och föräldrarna samt de sju kompetenserna finns med. Skolans lärare i svenska ansvarar för att skriva åtgärdsprogram.

Rektor berättar att eleverna vid behov själva kan kontakta kurator, skolsköterska och specialpedagog via e-post eller meddelande i Schoolsoft. Vi ser att kontaktuppgifter till dessa finns på den centralt placerade anslagstavlan.

I ämnet matematik har skolan konkret laborativt arbetsmaterial i Montessori-pedagogik. Skolan erbjuder en timmes extra undervisning i matematik per vecka i åk 3-8. Även ambitiösa elever som behöver extra utmaningar får möjlighet att utvecklas vidare.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

Bland skolans elever talas det minst 12 olika språk och alla elever har varje vecka cirka 60 min modersmålsundervisning på eftermiddagstid. Modersmållärarna är anställda av skolan.

Förberedelseklassen startades i november 2015 och där går för närvarande 23 nyanlända elever. En modersmållärare ansvarar för undervisningen tillsammans med en lärare i SVA och en lärare i svenska. Eleverna får också studiehandledning på modersmålet. Alla elever kartläggs enligt Skolverkets kartläggningsmall. Läraren berättar att eleverna får hemuppgifter och har läxförhör och skriver efter diktamen. Eleverna har en gemensam lärobok med tillhörande arbetsbok. De turas om att läsa texten högt och arbetar sedan i arbetsböckerna. Eleverna använder hörlurar till datorerna. Alla elever har ett individuellt schema på väggen. Där finns även alfabetet med två ordexempel och en bild så att alla kan förstå. Akademiska skolan har hittills tagit emot 28 nyanlända elever som successivt slussas in i vanliga klasser. De deltar i klassundervisning i praktisk-estetiska ämnen utifrån sina förutsättningar.

Skolan och omvärlden

Alla elever går tillsammans med lärare regelbundet till Fisksätra bibliotek. Förskoleklassen har besökt Naturhistoriska muséet inför sitt temaarbete om regnskogar och ett besök på Spårvägsmuséet är planerat under vårterminen. För åk 1 pågår ett projektarbete tillsammans med Fisksätra museum. Studiebesök har gjorts med åk 1-2 på en av Arlas bondgårdar och till Nyckelvikens naturreservat. Åk 3-5 och 7-8 har varit på konsert i Konserthuset i Stockholm. Skolkören har haft ett framträdande under ett firande i Fisksätra. Fritidshemmet har varit på

utflykt till Kulturhuset i Stockholm där de deltog i ett tema om Halloween och dess traditioner. Förberedelseklassen har varit och åkt skridskor i Kungsträdgården i Stockholm.

Bedömning i text

Undervisningen är i hög grad strukturerad och med små elevgrupper och engagerade lärare har skolan i relativt stor utsträckning skapat meningsfulla lärmiljöer för eleverna. Skolan har bra undervisningsmaterial i form av adekvata läromedel och behövlig utrustning och den fysiska miljön är därigenom till stora delar stimulerande och inbjuder till olika arbetsformer. Längre arbetspass möjliggör att eleverna hinner arbeta färdigt med olika arbetsområden.

Genom att eleverna konsekvent informeras om lektioners innehåll och mål med undervisningen förstår eleverna i relativt stor utsträckning syftet med uppgifter och aktiviteter och hur de ska få visa sina kunskaper.

Eleverna får vanligtvis pröva olika arbetssätt och arbetsformer men under vår observationsvecka har vi sett få exempel på ämnesövergripande undervisning eller utforskande arbetssätt. Vår bedömning är att beroende av elevernas brister i svenska språket finns stora behov av en strukturerad undervisning. Ämnesundervisning har prioriterats framför ämnesövergripande arbetsformer och utforskande arbetssätt.

Undervisningen innehåller i hög grad arbetssätt som stimulerar språkutveckling och i det ges också förutsättningar för att kunna utveckla elevernas kommunikativa förmåga. Arbetssätt som syftar till samarbete mellan eleverna i deras lärande är vanligt förekommande.

Skolan har god tillgång till datorer och Smartboards och användande av modern teknik som ett verktyg i lärandeprocessen förekommer relativt ofta.

Fritidshemmets verksamhet är till stora delar strukturerad i form av nedskrivna rutiner och aktivitetsschema. Genom tillgång till skolans specialsalar ges eleverna vanligtvis möjlighet till att pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Material och miljö i förskoleklassens rum bidrar i relativt stor utsträckning till att göra utforskande och kreativa arbetssätt möjliga under elevens hela dag och kompletterar i relativt stor utsträckning undervisningen. Fritidsrummen för åk 1-3 inbjuder i liten utsträckning till utforskande och kreativitet och verksamheten kopplas inte till undervisningen under skoldagen.

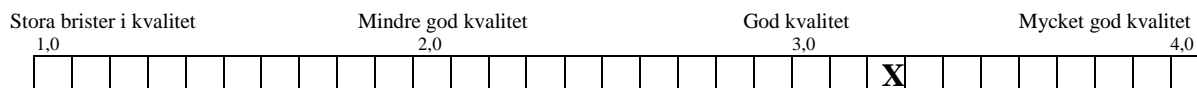
Verksamheten anpassas till stora delar för elever i behov av särskilt stöd och det finns relativt väl fungerande strategier och metoder för arbetet med dessa elever. Specialpedagogen testar noggrant alla elever som är i behov av särskilt stöd. Små klasser bidrar till att möjliggöra arbetet med olika extra anpassningar.

Verksamheten anpassas till stora delar för elever med ett annat modersmål. Skolans strukturerade arbetssätt med ett gemensamt förhållningssätt skapar en bra pedagogisk och didaktisk grund för elever med olika modersmål.

Skolan använder sig i relativt stor utsträckning av de möjligheter som närområdet erbjuder i form av muséer, gårdar och natur för studiebesök och projektarbete. Samverkan med högre utbildning sker i viss mån.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

Med hjälp av träning i de sju kompetenserna (uthållighet, självbehärskning, ödmjukhet, optimism, nyfikenhet och entusiasm) tränas eleverna att ta eget ansvar för sin sociala utveckling. Skolan anser att arbetet med kompetenserna bidrar till en bra studiero.

“Misslyckas vi med att implementera skolans arbete med de personliga kompetenserna i den dagliga verksamheten löper skolan risk att bara bli en i mängden.”

Rektor berättar att skolan ser ett behov av att stärka flickornas förmåga till självständighet. Det sker främst i samtal med föräldrarna vid utvecklingssamtal samt under likvärdighetsdagar i samarbete med organisationen *Kvinna till kvinna*.

Eleverna uppmuntras till att försöka lösa uppgifter själva innan de ber om hjälp. Klassrummen och även matsalen har fasta placeringar för eleverna. Vi ser och hör att lärarna påminner eleverna till ansvarstagande för arbetsmiljön.

Eleverna tränas i att ta ansvar för läsläsningen och lärare berättar att de aktivt arbetar för att få in alla läxuppgifter från eleverna. Är uppgiften inte gjord skall eleven kunna motivera varför.

“Vi vill få eleverna att förstå kopplingen mellan ansvarstagande och resultat”. Under höstterminen 2015 har skolan introducerat Schoolsoft för elever och föräldrar. I Schoolsoft informeras om läxor, provresultat och bedömning. Eleverna i åk 7-8 har en loggbok där de skriver in sina läxor vilket elever säger att de tycker är bra att göra.

En eftermiddag i veckan finns läsläsningstid på schemat och vi hör att lärare uppmanar elever att delta. Elever vi pratar med säger att de går dit när lärarna säger att de skall göra det men också att de tycker att det är bra med läsläsningstiden. “Där går att få hjälp med uppgifter och jobba i kapp.” När vi besöker läsläsningen ser vi elever i olika åldrar sitta tillsammans med två lärare och arbeta med olika uppgifter.

Under observationsveckan ser vi inga former av utvärderingar, där eleverna utvärderar sitt arbete och lärande samt lektioners innehåll. När vi frågar elever om de brukar utvärdera lektioner eller arbetsområden säger flera elever att de inte vet. Några elever berättar att de utvärderar i slutet av en lektion i till exempel idrott.

Inflytande över verksamheten

En av skolans lärare berättar att det vid terminsstart förekommer att eleverna ombeds komma med förslag på områden i ämnet som de vill ha med under terminen. En annan lärare berättar att det inom arbetsområden ges möjlighet för eleverna att välja olika fördjupningsområden som de arbetar med i grupper som bestäms av läraren. I övrigt har vi inte hört om några exempel på arbetsformer där eleverna är delaktiga i planering av undervisningen.

Demokratiska processer

Skolan har ett elevråd som träffas en gång per månad. En av skolans lärare ansvarar för elevrådet. Dagen före elevrådet hålls klassråd i klasserna. Klassråden har gemensam dagordning. Skolan har också ett nystartat matråd. Rektor berättar att frågor från matrådet också skall tas upp på klassråd och elevråd. Vid samtliga råd förs protokoll.

När vi deltar i Elevrådets möte ser vi hur eleverna får träna såväl möteteknik som att lära sig nya ord. Läraren upprepar och bekräftar ofta det eleven säger så att alla kan förstå. Läraren ger stöd till ordföranden och sekreteraren. Ordförande håller i dagordningen och fördelar ordet som begärs genom handuppräckning. Varje klass lottar fram sina två representanter till Elevrådet och det är ett jämt antal flickor och pojkar. Elevrådsrepresentanterna läser upp sina klassrådsprotokoll och deltar aktivt i diskussioner kring förslag som kommer upp under mötet. Vi hör när eleverna föreslår olika lunchtider för olika klasser för att undvika köer och att de diskuterar och argumenterar för olika alternativ. Sekreteraren skriver protokoll som delas med alla klasser. Vi ser under vår vecka att aktuellt protokoll från elevrådet sitter på en anslagstavla centralt placerad i skolan. En lärare säger till oss att klassråden på skolan är mer levande än på tidigare skolor där läraren har arbetat. "Det händer saker som eleverna vill skall hända".

Samverkan med föräldrar

Skolan har ett föräldraråd som träffas några gånger per termin. Föräldrarådet leds av rektor och där ingår sju föräldrar. Rektor kallar till föräldrarådet via appen "WhatsApp Messenger". På Öppet hus deltar föräldrar från föräldrarådet. Rektor berättar att "Skolan försöker använda många olika kanaler för att få med föräldrarna". Skolan bjuder in till föräldrakvällar då föräldrarna har med egen mat och äter tillsammans. Förskoleklassen anordnar liknande kvällar med picknick med föräldrarna. Skolan erbjuder föräldrautbildning två gånger per termin. Exempel på innehåll för träffar som skolan hittills har ordnat är föräldraskap, tandvård, vad musikskolan kan erbjuda samt bedömning och betygsättning. Studieförbundet Sensus, Folktandvården och Nacka musikskola har varit engagerade vid dessa träffar. Skolan satsar också mycket på utbildning av föräldrar i det som är skolans grundidé. Enligt skolan är det viktigt att föräldrar är införstådda i skolans koncept och att de stöder sina barn och således även skolan i detta arbete.

Bedömning i text

Genom läxuppgifter och uppföljning av dessa ges eleverna viss möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande.

Eleverna ges genom arbetet med de sju kompetenserna och gemensamt förhållningssätt hos personalen i relativt stor utsträckning möjlighet att ta personligt ansvar för arbetsmiljön.

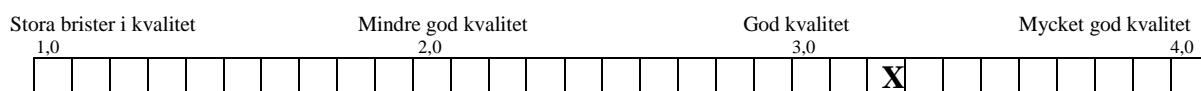
Eleverna på skolan är inte delaktiga i planering av arbetsområden och utvärdering av undervisningen men de ges möjlighet till ett visst inflytande över arbetssätt och innehåll.

Formella forum för demokrati fungerar i hög grad. Via elevrådet får eleverna lära sig att hantera bra verktyg för att kunna delta i det demokratiska samhället och träna att arbeta pojkar och flickor tillsammans. Det råder en fin stämning i Elevrådet där allas röster är lika viktiga.

Skolan är medveten om vikten av ett likvärdigt arbete med genusfrågor och arbete pågår med att lägga upp strategier för detta arbete, t ex via likvärdighetsdagar och elevrådet.

Föräldrarna ges i olika forum, som Föräldraråd och olika utbildningar, stora möjligheter till dialog med skolan och kan därigenom påverka dess utveckling.

Bedömning enligt skala

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

Under vår observationsvecka får vi ta del av terminsplaneringar för skolans olika ämnen och årskurser. Flera av dessa innehåller övergripande mål och kunskapsmål för varje delområde, samt centralt innehåll som ingår i varje delområde. I samtal med eleverna är det svårt att få en bild av om elevernas uppfattning om olika kunskapskrav i olika ämnen.

Elever i de övre årskurserna berättar att deras lärare går igenom kunskapskraven vilket även lärarna säger att de brukar göra för de äldre eleverna. För de yngre eleverna berättar lärarna i förenklad form om vad de ska kunna. I ett klassrum finns kunskapskrav presenterade i enklare form uppsatta på en vägg.

På många av de lektioner vi besöker finns mål för lektionen uppskrivet på tavlan. Vi hör också lärare beskriva målen muntligt.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Från och med höstterminen 2015 använder skolan läroplattformen Schoolsoft. Här får elever och föräldrar tillgång till kursplaner, bedömningsmatriser, ämnesplaneringar, läxor och provresultat. Eleverna ser tydligt vilka läxor och prov de ska göra och föräldrarna kan följa sina barns kunskapsutveckling. Då Schoolsoft är ett nytt redskap för både personal, elever och föräldrar anordnas under läsåret utbildning i hur det används. En av skolans lärare ansvarar för administrationen av Schoolsoft.

Utvecklingssamtal hålls i början av respektive termin. Elever och föräldrar informeras då om elevens kunskapsmässiga utveckling. Omdömen som ligger till grund för informationen på utvecklingssamtalen och Individuell Utvecklingsplan (IUP) skrivs i alla ämnen och årskurser. Skolan använder Skolverkets Omdömesblankett för åk 1-3 och åk 4-5. Terminsmdömet ges i tre steg från och med åk 1: "Otillräckliga kunskaper", "Godtagbara kunskaper" och "Mer än godtagbara kunskaper" och följs av en ämnesspecifik kommentar utifrån styrkor och utvecklingsområden. För åk 6-8 finns underlaget i Schoolsoft utifrån betyg och matriser för kunskapskraven.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

De första terminsbetygen på Akademiska skolan sattes vid terminsslutet 2015. Skolan har haft två heldagar för lärarna om betyg och bedömning för att stärka deras kunskaper och säkerhet i arbetet med detta. Lärare berättar att de inför betygsättningen sitter tillsammans och går igenom varje elevs resultat. Rektor säger att hon för framtiden önskar ett utbyggt samarbete med andra skolor för att kunna garantera eleverna en likvärdig bedömning.

Bedömning i text

Terminsplaneringarna vi tagit del av ger en god överblick över arbetsområdet och centralt innehåll från lgr11 som ingår. Förmågor som utvecklas är mer övergripande skrivet och ger i viss mån vägledning till vad som bedöms inom respektive område.

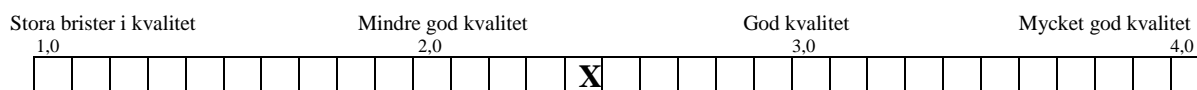
Matriser över kunskapskraven finns tillgängliga för eleverna i Schoolsoft och möjliggör god kännedom om de olika bedömningsstegen. Då skolan har många elever med skiftande språkbakgrund behöver kunskapskravens innehåll förklaras på många olika sätt, muntligt och skriftligt vilket görs i vissa fall.

Vi har sett få exempel på hur eleverna tränas att bedöma sina egna resultat, vilket är en utmaning eftersom språket i kunskapskraven är abstrakt och svårtolkat och skolan har ett mångkulturellt underlag.

Genom terminsmdömen, betyg, individuella utvecklingsplaner och utvecklingssamtal ges föräldrar och elever mycket goda förutsättningar att få kännedom om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Skolan behöver fortsätta utveckla det systematiska arbetet att via bedömningsrutiner säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning.

Bedömning enligt skala

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Utifrån en stark tro på en framgångsrik, mångkulturell skola präglad av trygghet och studiero har rektor tillsammans med huvudmannen startat Akademiska skolan. "Barn kan nå hur långt som helst med inspiration från KIPP-skolor." Skolans mål är att alla elever, oavsett modersmål och socioekonomisk bakgrund skall klara sin skolgång upp till gymnasiet till hundra procent. Därigenom hoppas man bli till inspiration för andra skolor.

Rektor har personalansvar för skolans pedagogiska personal och berättar att det från starten av skolan varit viktigt att som skolledare ges möjlighet att vara pedagogisk ledare. Sakfrågor som fastigheter, budget, kök och städ sköts av huvudmannen. Rektor är med på personalens alla gemensamma pedagogiska möten och studiedagar. Rektor lägger stor vikt vid att anställa välutbildad personal och berättar att fast anställning föregås av flera intervjuer och provanställning. Skolans biträdande rektor ansvarar för schemaläggning, att täcka upp med vikarier vid personalfrånvaro samt delar med rektor på ansvaret för lärarnas fortbildning och planering av möten och studiedagar. Biträdande rektor undervisar i alla årskurser och är under vår observation vikarie på olika lektioner.

En grundläggande tanke för rektor är att eleverna skall känna att det är deras skola. Eleverna skall uppleva att lärare och övrig personal tror på dem och finns där för att de skall lyckas med sina studier. Under vår observationsvecka ser vi rektor samtala med elever i klassrum och korridorer. På morgnarna står rektor vid entrén och hälsar på eleverna när de kommer till skolan.

Rektor arbetar också som lärare med egen undervisning och vi ser rektor som vikarie på lektioner, på fritids och vid skolans läxhjälp. I intervjuer och samtal med personal framkommer att de har stort förtroende för rektors kunnande och pedagogiska ledarskap. Personalen menar att rektor har god hand med eleverna, ser vad som behöver göras och alltid hittar tid till att prata med dem. I intervjuer med personal framkommer också tankar om att vissa strukturer i verksamheten ännu inte är på plats och att ansvarsområden behöver förtydligas och fördelas.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Skolans huvudman är på skolan minst en dag varje vecka för att planera och utvärdera verksamheten tillsammans med rektor. Vi tar del av dokumentet *Systematiskt kvalitetsarbete, Akademiska skolan läsåret 2015/2016*. Där beskrivs skolans utvecklingsarbete med bakgrund och nuläge samt plan för det aktuella läsåret. Prioriterade områden är elevernas personliga kompetenser, språkutveckling i svenska samt matematik. Dokumentet innehåller också utvärderingar av samtliga tre områden och där finns även länk till Nacka kommuns kundundersökning.

Rektor berättar att Akademiska skolan har använt materialet *BRUK* (Bedömning, Reflektion, Utveckling, Kvalitet) från Skolverket för att skatta skolans verksamhet. Materialet används enligt rektor på lärarmöten och är ett stöd för planeringen av nästkommande läsår. Lärare

berättar att de är delaktiga i skolans utvecklingsarbete genom information och diskussion på mötestid och att planeringsdagar ägnas åt detta.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Rektor berättar att kompetensutveckling styrs till prioriterade områden. Aktuellt för lärarna att ta del av är Skolverkets material för arbete med nyanlända elever samt kurs i läsinläring. För personalen på skolans fritidshem planeras auskultationer på andra fritidshem. Lärarna, vilka alla har semestertjänst, har sommartid en instuderingsvecka där var och en gör ett eget val av studielitteratur med anknytning till undervisning. Rektor väljer också ut en gemensam bok för inläsning. Den enskilt valda boken redovisas skriftligt som inlämningsuppgift till rektor samt presenteras inför kollegiet under nästkommande läsår. Den av rektor valda litteraturen används i kollegiala diskussioner och reflektioner. Lärare berättar att de uppskattar möjligheten att ta del av pedagogisk litteratur och forskning.

Akademiska skolans ledningsgrupp har under hösten 2015 gjort en studieresa till New York där de bland annat besökt KIPP-skolor. Studieresans innehåll planerades av rektor och huvudmannen. Gruppens erfarenheter delges personalen på studiedagar under läsåret.

Rektor berättar att skolan arbetar med kollegialt lärande och att lärarna gör lektionsbesök som följs upp på pedagogiska möten. Lärare berättar att de inte hinner göra lektionsbesök i den utsträckning som de önskar.

Vid intervjuer med lärare framkommer att de får ta del av den kompetensutveckling de önskar och att mycket fokus i dagsläget handlar om undervisning för nyanlända.

Varje medarbetare får möjlighet att fylla i blanketten *Frågor att förbereda inför medarbetarsamtal* där arbetssituation, medverkan, trivsel, fortbildning med mera tas upp. Lärare berättar att de får tydlig och bra feedback från rektor på medarbetarsamtal.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

På vårterminen anordnas en dag då elever i blivande förskoleklass och åk 1 besöker skolan och får träffa lärare. Personal i förskoleklass och lärare i svenska för blivande åk 1 träffas och har en överlämning främst kring hur långt eleverna har kommit i sin läsutveckling.

Några elever i åk 2 och i förskoleklass träffas vid flera tillfällen i veckan, spelar spel och läser tillsammans. Syftet är att hjälpa igång svenska språket och få nytilkomna elever i förskoleklassen att känna sig tryggare på skolan.

Bedömning i text

Rektor har genom att i hög grad vara på plats ute i verksamheten i stor utsträckning kunskap om hur skolans undervisning bedrivs, lärarnas förhållningssätt i klassrummet och elevernas kunskapsnivåer och behov.

Rektor arbetar tillsammans med huvudman och biträdande rektor för att utveckla skolan. Genom information och diskussioner på möten och utbildningsdagar ges möjlighet för skolans personal att delta i skolans utvecklingsarbete.

Skolans plan för systematiskt kvalitetsarbete beskriver i hög grad prioriterade områden med utvärdering och framåtsiktande analys. Arbete utifrån de prioriterade områdena ser vi till stora delar i verksamheten under vår observationsvecka.

Genom kompetensutveckling i bland annat språkutvecklande arbetssätt och i att arbeta med nyanlända elever erbjuds personalen i stora delar kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov. Litteraturstudier utifrån rektors val och eget val ger också goda möjligheter till kompetensutveckling som håller en hög kvalitet.

Skolledningen har på mötestid och på planerings- och utbildningsdagar i hög grad skapat forum för samverkan och kunskapsutbyte där bland annat gemensamma förhållningssätt, bedömning och betyg och elevärenden behandlas. Det saknas forum för samplanering över ämnesgränserna.

Rutiner för mottagande av elever finns i form av stadiabytardagar för åk 1 och olika kunskapstester av elever som börjar på skolan. Rutiner inför byte av lärare har vi inte tagit del av.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Då skolan är nystartad finns inga tidigare observationer att jämföra med.

REFERENSER

Systematiskt kvalitetsarbete, Akademiska skolan läsåret 2015/2016

Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Akademiska skolan läsåret 2015/2016

Trygghetsenkät, Akademiska skolan ht-2015

Utvärdering och åtgärder utifrån resultaten från trygghetsenkäten, Akademiska skolan ht-2015

Krisplan, Akademiska skolan 2015-08-17

Kartläggning inför eventuellt åtgärdsprogram, Akademiska skolan

Akademiska skolans rutiner för klagomålshantering.

Datorregler, Akademiska skolan

Frågor att förbereda inför medarbetarsamtal hösten 2015. (Blankett)

Rutiner för fritidshemmet, Akademiska skolan

Skolans hemsida: www.akademiskaskolan i Fisksätra

BRUK, Skolverket www.skolverket.se/skolutveckling/kvalitetsarbete/bruk